

วิวัฒนาการนโยบายควบคุม ปัญหาสุราของประเทศไทย

เรียบเรียงข้อมูล : น.พ.บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ

จัดทำโดย : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

13 กรกฎาคม 2548

B444 .
2627
2548

b3983

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 00002240
วันที่.....

WB 444 บ262ว 2548

พัฒนากาณโฆษาควบคุมปัญหาสุราขอ...
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

สารบัญ

- 03..... วิวัฒนาการนโยบายควบคุม
ปัญหาสุราของประเทศไทย
- 03..... 1) แนวคิดการกำหนดนโยบายสุรา
เพื่อประโยชน์ของรัฐ (อดีต - ปัจจุบัน)
- 06..... รัฐส่งเสริมการดำเนินธุรกิจสุราโดยการ
เปิดเสรีการผลิตสุรา และการสนับสนุนการ
ผลิตและจำหน่ายสุรา
- 08..... (2) แนวคิดของการกำหนดนโยบายควบคุม
ปัญหาสุราเบื้องต้น (พ.ศ. 2504 - 2543 ประมาณ 40 ปี)
- 08..... รัฐเริ่มออกมาตรการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ
- 08..... มาตรการจำกัดบริบทการดื่ม
- 09..... มาตรการลดอุบัติเหตุ
- 09..... มาตรการบำบัดรักษา
- 09..... มาตรการรณรงค์
- 010..... (3) แนวคิดของการกำหนดนโยบายควบคุมปัญหา
สุราเพื่อประโยชน์ด้านสุขภาพของประชาชน
และสังคมโดยรวม (พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน, ประมาณ 4 ปี)
- 010..... มาตรการควบคุมการโฆษณา
- 010..... มาตรการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ
- 011..... มาตรการรณรงค์
- 011..... รัฐบาลให้ความสำคัญและพยายามดำเนินการ
อย่างต่อเนื่อง
- 013..... พัฒนาการด้านองค์การที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม
ปัญหาสุรา
- 014..... ก้าวต่อไปของนโยบายควบคุมปัญหาสุรา
ของประเทศไทย
- 015..... บรรณานุกรม

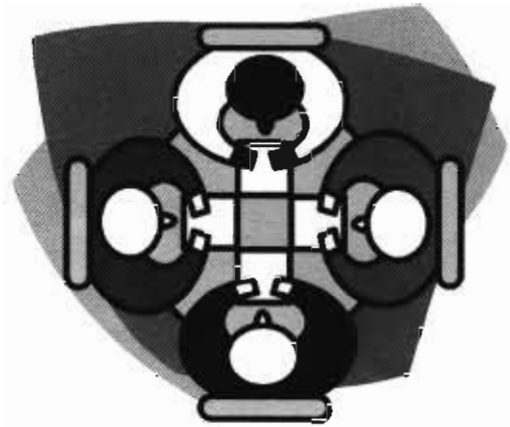
วิวัฒนาการนโยบายควบคุม

ปัญหาสุราของประเทศไทย

เรียบเรียงข้อมูล : น.พ.บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

13 กรกฎาคม 2548

- นโยบายควบคุมปัญหาสุราของประเทศไทยมีการกำหนดขึ้นและเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสถานการณ์เรื่อยมาในประวัติศาสตร์ ซึ่งสะท้อนพัฒนาการของสังคมในการมองและแก้ไขปัญหาอันเกี่ยวเนื่องจากสุรา
- วิวัฒนาการนโยบายการควบคุมปัญหาสุรา อาจมองได้เป็นแนวคิดใหญ่ ๆ สามแนวคิดด้วยกัน คือ **แนวคิดแรก** เน้นเป้าหมายการกำหนดนโยบายสุราเพื่อประโยชน์ของรัฐ **แนวคิดที่สอง** เริ่มเน้นเป้าหมายการกำหนดนโยบายควบคุมอุปทาน และควบคุมผลกระทบอุบัติเหตุจราจร และ **แนวคิดที่สาม** เป็นการเน้นเป้าหมายการกำหนดนโยบายควบคุมปัญหาสุราเพื่อประโยชน์ด้านสุขภาพของประชาชนและสังคมโดยรวม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) แนวคิดการกำหนดนโยบายสุราเพื่อประโยชน์ของรัฐ (อดีต - ปัจจุบัน)¹

- **รัฐหารายได้จากการดำเนินธุรกิจสุรากับวิธีผูกขาด** โดยให้เอกชนผูกขาดดำเนินการแล้วเปลี่ยนมาเป็นรัฐบาลผูกขาดดำเนินการเอง
 - ดูเหมือนว่ารัฐไทยในอดีตปล่อยให้มีการบริโภคและผลิตสุราโดยเสรีโดยมิได้มีบทบาทแทรกแซงแต่อย่างใด จนกระทั่งสมัยพระเจ้าปราสาททองจึงมีการเก็บ "อากรสุรา" ทั้งจากผู้ผลิตและผู้ขาย ต่อมาสมัยพระนารายณ์มีการกำหนดพิกัด

อากรสุรา การเก็บอากรโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเองทำได้ไม่ทั่วถึง รายได้ไม่มากพอ เมื่อถึงสมัยอยุธยาตอนปลายจึงเกิดระบบเจ้าภาษีนายอากรขึ้น คือให้เอกชนประมูลสิทธิ์ในการผูกขาดการเก็บภาษีอากรสุราเป็นรายปีตามอัตราที่กำหนดไว้ สำหรับการผูกขาดอากรสุรานั้น เริ่มในสมัยพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ดังปรากฏในตราสามดวงมีการออกกฎหมายเรื่อง น้ำสุรา จ.ศ. 1148 (พ.ศ. 2329) ห้ามราษฎรต้มกลั่นสุราโดยมิได้รับอนุญาต เพื่อการจัดเก็บรายได้ให้รัฐและการปราบปรามสุราเถื่อนโดยให้เอกชนประมูลสิทธิในการผูกขาดการผลิต จำหน่ายและการเก็บอากรสุร และการปราบปรามสุราเถื่อนแทนรัฐ การที่รัฐเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บภาษีโดยให้นายอากรผูกขาดไปนั้น เอกชนต้องประกันผลตอบแทนให้แก่รัฐอย่างเป็นทางการและมีจำนวนที่แน่นอน เอกชนที่ดำเนินการเป็นนายอากรภาษีนอกจากจะมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรผู้ผลิตและจำหน่ายแล้ว ยังผลิตและจำหน่ายเองได้ด้วย แต่นายอากรเอกชนก็ต้องแบกรับภาระการปราบปรามสุราเถื่อนแทนรัฐ เนื่องจากประโยชน์ของนายอากรคือ ภาษี-จึงต้องปราบปรามการลักลอบต้มเหล้าเถื่อนอย่างเต็มที่

¹ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)
 พระไพศาล วิสาโล, ประวัติศาสตร์การบริโภคสุราในประเทศไทย.

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

- ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 มีการสร้างโรงงานสุราบางยี่ขันซึ่งเป็นโรงต้มกลั่นสุราของรัฐบาลแห่งแรกขึ้น
- อากาศสุราเป็นรายได้สำคัญแหล่งหนึ่งของประเทศ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2
- ในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงประกาศยกเลิกอากรฝิ่นเพราะทรงเห็นว่าฝิ่นเป็นสิ่งชั่วร้าย แม้เห็นโทษของสุราเช่นกัน แต่ทรงคงอากรสุราไว้เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้แผ่นดิน นโยบายที่ถือว่ารายได้แผ่นดินสำคัญกว่าการควบคุมการบริโภคสุราได้รับการสืบทอดในสมัยต่อมา พอถึงรัชกาลที่ 5 มีหลักฐานแล้วว่าใจกลางกรุงเทพฯ ร้านสุราและบ่อนการพนันเป็นสิ่งที่เห็นได้ไม่ยากนัก ในรัชกาลนี้ การส่งเสริมอบายมุขเป็นนโยบายสำคัญเพราะต้องทำรายได้ให้แก่แผ่นดินและเพื่อดึงแรงงานกุลิฉินไว้ในไทยไม่ให้ไปเป็นแรงงานที่สิงคโปร์ โดยเปิดโอกาสให้กุลิฉินได้เล่นการพนันและบริโภคสุราอย่างเต็มที่ ในปี พ.ศ.2438 รายได้จากฝิ่น บ่อน เบียร์ สุรา หวย มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 50.64 ของรายได้แผ่นดิน

- ในปลายรัชกาลที่ 6 ปี พ.ศ. 2452 รัฐบาลได้เริ่มใช้นโยบายใหม่ คือยกเลิกการให้สิทธิผูกขาดแก่นายอากร โดยรัฐทำการจัดเก็บภาษีสุราเองเพราะเหตุว่าระยะหลังนายอากรไม่ส่งเงินให้รัฐตามจำนวนเงินที่ประมูลได้ โดยตกจาก 4.49 ล้านบาทในปี 2447 เป็น 3.21 ล้านบาท ในปี 245 แต่ด้วยวิธีใหม่นี้ รัฐได้จัดเก็บภาษีสุราเป็นมณฑลโดยให้สมุหเทศาภิบาลเป็นผู้อำนวยการทั้งด้านการจัดเก็บภาษี และการออกใบอนุญาตต้มกลั่นสุรา อีกทั้งกระทรวงมหาดไทยถึงกับมีคำสั่งให้สมุหเทศาภิบาลทุกมณฑล ต้องแจ้งรายได้ภาษีสุราและจำนวนสุราที่ขายได้ใน ทุกท้องที่ไปให้กระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ ถ้าปรากฏว่าส่วนภูมิภาคใดการจำหน่ายสุราตกต่ำ หัวหน้าบริหารราชการในส่วนภูมิกานั้นกับเจ้าหน้าที่ภาษีสุราต้องแจ้งเหตุจนเป็นที่พอใจและต้องรีบแก้ไขอย่างรีบด่วน ทางด้านกระทรวงการคลังก็พยายามสนับสนุนการขายด้วยการให้รางวัลแก่ผู้ขายส่งที่ขายสุราเกินสัญญา และให้รางวัลแก่กำนัน

Center for Alcohol Studies

ผู้ใหญ่มากที่สามารถทำให้การขายสุราในท้องถิ่น ประสบผล รวมทั้งสามารถปราบปรามผิดกฎหมาย ได้ นอกจากนั้นยังมีนโยบายสนับสนุนให้ "บุคคล ผู้มีใจคอกว้างขวาง เป็นที่เคารพนับถือของผู้มี อิทธิพลตามท้องถิ่นต่าง ๆ" เข้ามาเป็นผู้รับอนุญาต ต้มกลั่น เพื่อส่งเสริมการขายสุราของโรงกลั่นนั้น ๆ และเพื่อปราบปรามเถื่อน ทำให้การจำหน่ายสุรา แพร่ไปได้ไกลขึ้น ราษฎรซื้อสุราได้สะดวกขึ้น ปรากฏว่าปีแรกสุรขายดีมาก บางมณฑลไม่ พอขาย

- ในสมัยราชกาลที่ 7 กรมสรรพสามิตได้เริ่มทำการ ผลิตในปี พ.ศ. 2470 ณ โรงงานบางยี่ขัน (ก่อนหน้า ปี 2470 การผลิตสุราที่โรงงานบางยี่ขัน ดำเนินการ โดยเอกชน มีกรมสรรพสามิตเป็นผู้ดูแลและจัด ให้มีการประมูล) มียอดจำหน่ายสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การบริโภคสุราที่ผลิตโดยรัฐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 9 ต่อปี

- ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองแม้ประเทศอยู่ใน ภาวะไม่ปกติแต่การบริโภคสุราไม่ลดลงเลย ใน ช่วงนี้เอง สุราแม่โขงซึ่งกรมสรรพสามิตเพิ่งผลิต ได้ในปี 2484 สามารถแทรกเข้ามาในตลาดและ เป็นที่ต้องการอย่างสูงของประชาชน เนื่องจาก เป็นช่วงที่สุราต่างประเทศขาดแคลน รายได้จาก ภาษีสุราเพิ่มขึ้นทุกปี พอสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 เปรียบเสมือนการเริ่มต้นของยุคใหม่แห่งการ บริโภคสุรา และการจำหน่ายสุราในประเทศไทย การบริโภคสุราโดยเฉพาะสุรารัฐบาลเพิ่มขึ้นมาก เห็นได้จากปริมาณภาษีสุราของรัฐที่เพิ่มสูงเกือบ เท่าตัวในเวลาหนึ่งปี จาก 39.3 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2488 เป็น 66.57 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2489 สถิติดังกล่าวเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี และเป็น การเพิ่มในอัตราที่สูงมาก โดยเฉลี่ยแล้วทุก 10 ปี รายได้ จากภาษีสุราจะเพิ่มเป็น 3 เท่าตัว
- มีการปราบปรามสุราเถื่อนและต่อรองกับสุรา ต่างประเทศตลอด เนื่องจากเป็นส่วนที่ทำให้ยอด จำหน่ายสุราของรัฐลดลง ช่วงใดที่มีสุราเถื่อนมาก

หรือสุราต่างประเทศเข้ามามาก ช่วงนั้นสุราของรัฐจะจำหน่ายได้ลดลง ช่วงใดปราบสุราเถื่อนอย่างจริงจังหรือรณรงค์ให้ดื่มสุราไทยได้ ช่วงนั้นสุราไทยจะมียอดขายสูง

- พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 เก็บภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าและส่งออก หรือการค้าอย่างใด ๆ ข้ามแดนแห่งพระราชอาณาจักร ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางทะเล เพื่อเป็นรายได้ของรัฐและเป็นการปกป้องสินค้าในประเทศ โดยที่การคำนวณภาษีขึ้นกับสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีเกิดขึ้น (ปัจจุบันพ.ศ. 2548 อัตราภาษีศุลกากรสำหรับสุรา เท่ากับ 60% ของราคาขายส่งเงินสดของสินค้านั้น ๆ ณ จุดผ่านแดนหรือเรียกว่า C.I.F. (Cost, Insurance and Freight) ซึ่งรวมราคาสินค้าประเทศต้นทาง บวกด้วยค่าขนส่งและค่าประกัน แต่คิดอัตราภาษีศุลกากรเพียง 5% สำหรับสินค้าที่มาจากประเทศในกลุ่ม AFTA)
- 26 พฤษภาคม 2485 รัฐบาลได้ออกนิกิจการสุราของกรมสรรพสามิตไปสังกัดกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ในช่วงปี 2491 - 2498 กระทรวงอุตสาหกรรมได้อนุญาตให้เอกชนทำการต้มกลั่นและขายส่งโดยใช้วิธีเปิดประมูลเงินค่าธรรมเนียมพิเศษ แต่ในท้ายที่สุด 15 กรกฎาคม 2502 รัฐบาลโอนกิจการการผลิตและจำหน่ายสุรากลั่นให้กรมสรรพสามิตเป็นผู้ดำเนิน โดยกรมสรรพสามิตให้เอกชนเข้ามาบริหารดำเนินการทั้งหมด และจัดตั้งองค์การสุราซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจขึ้นในปี พ.ศ. 2506
- พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 เป็นกฎหมายหลักเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสุราที่บังคับใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2548) ครอบคลุมการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการทำสุราและนำเข้าสุรามาในราชอาณาจักร ภาษีสุรา การใช้และการ

ขนสุรา การขายสุรา เชื้อสุรา และบทกำหนดโทษ โดยที่มีการปรับปรุงรายละเอียดข้อบังคับต่าง ๆ และอัตราภาษีตามสภาพเศรษฐกิจในแต่ละยุคสมัย (หมายเหตุ - พระราชบัญญัติสุรานี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อสุขภาพของประชาชนและสังคมแต่อย่างใด)

■ รัฐส่งเสริมการค้าเบียร์ธุรกิจสุราโดยการเปิดเสรีการผลิตสุรา และการสนับสนุนการผลิตและจำหน่ายสุรา

- เนื่องจากสัญญาเช่าโรงงานสุราของรัฐ (โรงงานสุราของกรมสรรพสามิต 12 แห่ง โรงงานสุรา องค์การสุรา 1 แห่ง และโรงงานสุราบางยี่ขันของกระทรวงอุตสาหกรรม) จะหมดอายุลงพร้อม ๆ กันภายในสิ้นปี 2542 กระทรวงการคลังจึงดำเนินการจัดทำแผนการประมูลโรงงานสุราของรัฐ และนโยบายการบริหารงานสุรालังปี 2542 ขึ้นเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยที่นโยบายบริหารงานสุรालังปี 2542 มีหลักการสำคัญ คือ
 1. นโยบายสุรารวมทัพ ให้องค์การสุรา กรมสรรพสามิต เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์² แต่เพียงผู้เดียว เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บภาษีเพราะรัฐต้องควบคุมการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์อย่างใกล้ชิด เนื่องจากแอลกอฮอล์เสียภาษีในอัตราเพียงลิตรละ 6 บาท แห่งแอลกอฮอล์ บริสุทธิ์ ในขณะที่สุรากลั่นเสียภาษีในอัตราลิตรละ 100 บาท แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์
 2. นโยบายสุราแซ่ เห็นควรให้เปิดเสรีการผลิตเบียร์และไวน์ดังเช่นปัจจุบันต่อไป

² แอลกอฮอล์ (Ethyl Alcohol) เป็นเสมือนหัวเชื้อสำหรับการผลิตสุรา ผู้มีแอลกอฮอล์สามารถนำมาผสมน้ำเพื่อให้เจือจางและใช้ดื่มแทนสุราได้

³ ในปี 2540 รัฐจัดเก็บรายได้จากสุราทุกชนิดรวมทั้งเบียร์ เหล้า แอลกอฮอล์ และสุราต่างประเทศ ได้จำนวน 44,146 ล้านบาท หรือร้อยละ 24.50 ของรายได้ภาษีสรรพสามิต หรือร้อยละ 5.27 ของรายได้ภาษีอากรทั้งหมด

โรงงาน ยกเว้นสุราแช่ผลไม้ที่ทำจากองุ่นคิดอัตราภาษีร้อยละ 60 และภาษีเพื่อมหาดไทยร้อยละ 10 ของภาษีสุรา และเงินบำรุงกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพร้อยละ 2 ของภาษีสุรา กรณีส่งออกจำหน่ายต่างประเทศให้ยื่นคำขอคืนหรือยกเว้นภาษีได้

- กฎกระทรวงการคลังฉบับที่ 120 (พ.ศ. 2545) ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2535 กำหนดให้ปรับลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำสุรจากบิลละ 4,000 บาท เหลือบิลละ 100 บาท ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำเชื้อสุรจากบิลละ 300 บาท เหลือบิลละ 50 บาท และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรจากบิลละ 1,500 บาท เหลือบิลละ 100 บาท และกรณีสุรากลั่นชุมชน ปรับลดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำสุรจากบิลละ 4,000 บาท เหลือบิลละ 1,000 บาท ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำเชื้อสุรจากบิลละ 300 บาท เหลือบิลละ 50 บาท และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรจากบิลละ 1,500 บาท เหลือบิลละ 200 บาท
- ปี พ.ศ. 2546 รัฐปรับลดภาษีสุราเพื่อเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์⁶ โดยกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดของสุราและอัตราภาษีสุรา พ.ศ.2546 ลงวันที่ 21 มกราคม 2546 โดยลดอัตราภาษีตามปริมาณของสุราแช่จากเดิม ลิตรละ 100 เป็นลิตรละ 70 บาทแห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ และลดอัตราภาษีตามมูลค่าของสุรขาว จากเดิมอัตราภาษีตามมูลค่าร้อยละ 28 เป็นร้อยละ 25 และลดอัตราภาษีตามปริมาณของสุรขาวจากเดิมลิตรละ 100 เป็นลิตรละ 70 แห่งแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ ทั้งนี้กรมสรรพสามิตเองยังได้พัฒนาระบบให้บริการในจุดเดียว (One Stop Service) ในการอนุญาตการผลิตและจำหน่ายสุราที่บ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้สูงสุด

ทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ และการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐสูงสุด

(2) แนวคิดของการกำหนดนโยบายควบคุมปัญหาสุราเบื้องต้น (พ.ศ. 2504 - 2543 ประมาณ 40 ปี) ได้แก่

- รัฐเริ่มออกมาตรการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ
 - รัฐมีนโยบายจำกัดอุปทานสุราครั้งแรก โดยการจำกัดเวลาขายตามกฎกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2504 ออกตามความใน พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493 กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกสุรา (จำหน่ายครั้งละต่ำกว่า 10 ลิตร) ที่ไม่ใช่การจำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00 - 14.00 น. และ 17.00 - 02.00 น. ของวันถัดไป ต่อมามีการจำกัดเวลาเพิ่มขึ้นโดยกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกสุราทั้งที่จำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย (ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 5 และ 6) และไม่ใช่จำหน่ายเพื่อดื่ม ณ สถานที่ขาย (ใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ 3 และ 4) ให้จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00 - 14.00 น. และ 17.00 - 24.00 น. ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับ 253 พ.ศ. 2515
- มาตรการจำกัดบริบทการดื่ม
 - พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ. 2509⁷ มาตรา 16 (2) กำหนดห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอมหรือปล่อยให้พลละละเลยให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ มาตรา 16 (3) ห้ามมิให้จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมา

⁶ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. 0505/10816 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2546 แจงผลคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินการตามคณะรัฐมนตรีเรื่อง สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

⁷ ลำดับชื่อมาตรการย่อยที่เขียน ณ. นี้ใช้ตาม พ.ร.บ.ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับฉบับปัจจุบัน

จนประพุดิ่วนววยหรือครองสติไม่ได้ และมาตรา 16/1 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างทำการ

■ **มาตรการลดอุบัติเหตุ**

- ในปี พ.ศ. 2522 รัฐได้ออก พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. 2522 กำหนดห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถในขณะที่ มีนเมาสุราหรือของอย่างอื่น (มาตรา 43(2)) โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงาน เจ้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถ และสามารถสั่ง ให้มีการทดสอบว่าผู้ขับขี่หย่อนความสามารถ ในการขับ หรือเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่ และ พ.ร.บ. การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 กำหนด ให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ประจำรถต้องไม่ เสพหรือเมาสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น (มาตรา 102 (3))
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2537 ออกตามความ ใน พ.ร.บ. จราจรทางบก 2522 กำหนดมิให้ผู้ขับขี่ ขับรถขณะเมาสุรา และการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ ในเลือดที่ผิดกฎหมาย เป็น 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เพื่อเป็นการสนับสนุนการควบคุมปัญหาอุบัติเหตุ จากการเมาสุรา

■ **มาตรการบำบัดรักษา**

- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่17) พ.ศ.2547 มาตรา 49 กำหนดให้ ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก หรือพิพากษา ว่ามีความผิด แต่รอการกำหนดโทษหรือรอการ ลงโทษบุคคลใด ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นได้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับการเสพสุราเป็นอาชญา หรือ การเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ ศาลจะกำหนด ในคำพิพากษาว่า บุคคลนั้นจะต้องไม่เสพสุรา ยาเสพติดให้โทษอย่างหนึ่งอย่างใด หรือทั้งสองอย่าง

ภายในระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือวันปล่อยตัวเพราะรอการกำหนดโทษหรือรอ การลงโทษก็ได้ ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวในวรรค แรกไม่ปฏิบัติตามที่ศาลกำหนด ศาลจะสั่งให้ส่งไป คุมตัวไว้ในสถานพยาบาลเป็นเวลาไม่เกินสองปี ก็ได้

■ **มาตรการรณรงค์**

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 177 พ.ศ. 2540 ข้อ 5 กำหนดให้สุราเป็นอาหารที่ต้องมีฉลาก โดยติดฉลากคำเตือนเป็นภาษาไทยที่มองเห็น ได้ง่าย ใช้ตัวอักษรที่บขนาดความสูงไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร สีของข้อความตัดกับสีพื้นของฉลาก โดยต้องแสดงข้อความ “คำเตือน : การดื่มสุราทำให้ ความสามารถในการขับขี่ยานพาหนะลดลง” บน ผลิตภัณฑ์สุรา

ช่วงนี้เริ่มมีนโยบายเพื่อควบคุมปัญหาสุราใน เบื้องต้น แต่ยังไม่รอบด้านและการออกนโยบาย ยังไม่ถี่บ่อยมาก

(3) แนวคิดของการกำหนดนโยบายควบคุมปัญหาสุราเพื่อประโยชน์ด้านสุขภาพของประชาชนและสังคมโดยรวม (พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน, ประมาณ 4 ปี)

ในช่วงนี้มีปรากฏการณ์ทางสังคมหลายประการที่เป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการกำหนดนโยบายในลักษณะดังกล่าว ได้แก่ การมีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ฉบับร่างโดยประชาชนซึ่งเน้นความสำคัญของประชาชนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาจนต่อมาทำให้เกิดการปฏิรูปการเมือง เกิดระบบการเมืองที่มีเสถียรภาพ ทำให้การออกกฎหมายหรือนโยบายและมาตรการต่าง ๆ สามารถทำได้ในปริมาณที่มากและรวดเร็ว อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ การกำเนิดของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) (เดือนเมษายน 2544) ซึ่งได้รับงบประมาณจากเงินทุน 2% ของภาษีสุราและบุหรี่ เพื่อดำเนินการสนับสนุนเครือข่ายองค์กรภาคีต่าง ๆ ในการดำเนินการเพื่อสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนและสังคมโดยรวม พร้อม ๆ กับการเกิดกระแสการปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศไทยทำให้ภาพรวมการดำเนินงานต่าง ๆ ของเครือข่ายเพื่อสุขภาพ (ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะภาคการแพทย์และการสาธารณสุข) ส่งผลให้มีการออกกฎหมาย นโยบายและมาตรการต่าง ๆ หลายมาตรการในระยะเวลาสั้น ๆ ดังนี้

■ **มาตรการควบคุมการโฆษณา**

- มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน / โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการระยะสั้น ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนเสนอตั้งนี้ กำหนดให้ห้ามเผยแพร่สปอตโฆษณาเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือสปอตโฆษณาของบริษัทผู้ผลิต ห้ามการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ รวมทั้งการแสดงเครื่องหมายการค้า ชื่อผลิตภัณฑ์ ชื่อบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มที่มีส่วนผสม

ของแอลกอฮอล์ ทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนการกล่าวถึงผู้สนับสนุนรายการ และห้ามแพร่ภาพโฆษณา (ทุกรูปแบบ) ในรายการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศทางวิทยุและโทรทัศน์ในช่วงเวลา 05.00 - 22.00 น. และให้โฆษณาได้เฉพาะภาพลักษณะของบริษัทหรือกิจการ โดยห้ามการโฆษณาในลักษณะชักชวนให้บริโภคหรืออวดอ้างสรรพคุณของผลิตภัณฑ์โดยเด็ดขาดในช่วงเวลา 22.00 - 05.00 น. และกำหนดให้การโฆษณาป้ายกลางแจ้งต้องระบุค่าเตือน

■ **มาตรการควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ**

- นโยบายการจำกัดอายุผู้ซื้อและดื่มสุราไม่ให้ต่ำกว่า 18 ปี พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 (ให้ใช้ ณ วันที่ 24 กันยายน 2546) มาตรา 26 (10) ระบุว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์ และมาตรา 45 ห้ามมิให้เด็กซื้อหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หรือเข้าไปในสถานที่เฉพาะ เพื่อการจำหน่ายหรือเสพสุราหรือบุหรี่ หากฝ่าฝืน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามเด็กเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และมีหนังสือเรียกผู้ปกครองมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ และมีข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการและระยะเวลาในการจัดให้เด็กทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณะประโยชน์
- มติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2547 กำหนดห้ามจำหน่ายสุราในสถานศึกษา ศาสนสถาน (มติ ค.ร.ม. พ.ศ. 2547) (และคาดว่าจะการจำกัดการจำหน่ายสุราในปีหน้านั้นจะสามารถประกาศใช้ในปีพ.ศ. 2548)

■ **มาตรการรณรงค์**

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 275) พ.ศ. 2546 (อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (10) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522) กำหนดข้อความ คำเตือนมีดังนี้ "ห้ามจำหน่ายสุราแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี" "การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการขับชียานพาหนะลดลง" และ "เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ควรดื่ม" เป็นภาษาไทย โดยใช้ตัวอักษรเส้นทึบ ขนาดความสูงไม่น้อยกว่า 5 มิลลิเมตร อยู่ในกรอบที่แยกส่วนจากข้อความอื่น สีของกรอบและข้อความตัดกับสีพื้นของฉลาก จนอ่านได้ชัดเจน
- ต่อมา 22 มีนาคม 2548 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข กำหนดหลักเกณฑ์การโฆษณาที่มีส่วนผสมแอลกอฮอล์ ว่าด้วยเรื่องคำเตือนในโฆษณา (ฉบับที่ 2) มี 6 ข้อความ ได้แก่ *การดื่มสุราทำให้ความสามารถในการขับชียานพาหนะลดลง, การดื่มสุราเป็นอันตรายต่อสุขภาพและการบันทึกสถิติสัมปชัญญะ, การดื่มสุราทำให้ตับแข็งและเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ, เมมาแล้วขับอาจพิการและตายได้, ดื่มสุราอาจทำให้ขาดสติและเสียชีวิต, ดื่มสุราผิดศีลข้อ 5* โดยผู้ประกอบการจะต้องแสดงคำเตือนตั้งแต่ 1-6 เวียนไปตามลำดับให้ครบทุกคำเตือนทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงชิ้นงานโฆษณา มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 27 กรกฎาคม 2547 เห็นชอบมาตรการรณรงค์และควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และให้กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรการกำหนดให้วันอาทิตย์เป็นวันครอบครัวแข็งแรง (Healthy Family Day) ของสังคมไทย โดยให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องนำมาตรการควบคุมและรณรงค์ให้มีการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ รวมทั้งอบายมุขสิ่งเสพติดอื่น ๆ

ที่ทำลายสุขภาพคนไทย ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนแต่ละครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความอบอุ่นในครอบครัวทุกวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ มาตรการนี้เป็นหลักการที่ดี แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มี การดำเนินการอย่างจริงจัง

- มาตรการที่สำคัญอีกมาตรการหนึ่ง คือ มาตรการรณรงค์ดำเนินการโดยเครือข่ายองค์กรงดเหล้า สนับสนุนโดย สสส. ดำเนินการรณรงค์โครงการสำคัญ ๆ ที่สร้างกระแสการลด ละ เลิกการดื่มสุราในสังคมไทยกว้างขวาง ได้แก่ โครงการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา กฐินปลอดเหล้า ปีใหม่ไร้แอลกอฮอล์ ประเพณีสงกรานต์ปลอดเหล้า วัยมันส์.. รู้ทันแอลกอฮอล์ และรับน้องปลอดเหล้า เป็นต้น

■ **รัฐบาลให้ความสำคัญและพยายามดำเนินการอย่างต่อเนื่อง**

- มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 19 ตุลาคม 2547 เห็นชอบในหลักการให้มีการกำหนดมาตรการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมอบให้คณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แห่งชาติไปพิจารณาในรายละเอียดตามที่รองนายกรัฐมนตรี นายจาตุรนต์ ฉายแสง ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนเสนอ โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด
จริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้ให้กรมประชาสัมพันธ์
พิจารณาปรับปรุงกลไกและดำเนินการรณรงค์
ประชาสัมพันธ์ในเรื่องข้างต้นอย่างเข้มข้น เข้าถึง
ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยข้อเสนอ
มาตรการเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2547 โดยศูนย์อำนวยการความ
ปลอดภัยทางถนน มีรายละเอียดจัดเป็นสองกลุ่ม
ใหญ่ดังนี้

1. การให้ความสำคัญต่อมติคณะรัฐมนตรีที่
ประกาศใช้แล้ว ซึ่งได้แก่ มาตรการในการจำกัด
เวลาและเนื้อหาโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์และ
วิทยุกระจายเสียงดังที่เสนอข้อมูลแล้วข้างต้น
มาตรการเขตปลอดการโฆษณาในสถาบันการศึกษา
และรัศมี 500 เมตร การแข่งขันกีฬาระดับชาติ
และโรงพยาบาลนต มาตรการต้องมีค่าเตือนที่ภาษา
บรรจุและการโฆษณาทางป้ายกลางแจ้ง มาตรการ
ในการกำหนดอายุผู้ซื้อ และมาตรการลงโทษ
ผู้ฝ่าฝืนซ้ำซาก

2. มาตรการที่เสนอพิจารณาเพิ่มเติม ได้แก่
มาตรการรณรงค์ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์
อย่างเข้มข้น เข้าถึง และต่อเนื่อง (โดยเน้นการสร้าง
ค่านิยมใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อป้องกันเด็ก
เยาวชน และนักดื่มหน้าใหม่) ส่วนนักดื่มหน้าเก่า
มุ่งให้ลด ละ เลิกเป็นสำคัญ มาตรการสร้างและ
สนับสนุนแนวร่วม (โดยสนับสนุนให้มีการจัด
กิจกรรม อาทิ ในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ผู้นำใน
สังคมชุมชน อาสาสมัคร ตลอดจนภาคเอกชน
เพื่อเป็นเครือข่ายในการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง)
มาตรการเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิต มาตรการ
ออกใบอนุญาตและเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียม ใบ
อนุญาตจำหน่าย และมาตรการกำหนดพื้นที่
เขตปลอดการจำหน่ายและการดื่ม (เช่นสถาน
ศึกษา ศาสนสถาน และร้านสะดวกซื้อในปั้มน้ำมัน)

เซ็กซี่ฟ้า ดีกว่า
ดื่ม 'สุรา' ปลอดภัย...

RUNG.toon

- การลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบของคนไทยเป็นหนึ่งใน 17 เป้าหมายสู่เมืองไทยแข็งแรง ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กำหนดขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีเป้าหมายร่วมกันในการนำพาทุกชุมชนของประเทศไทยสู่การเป็นเมืองไทยแข็งแรงภายในปีพุทธศักราช 2560 ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีลงนามในคำประกาศนโยบายและเป้าหมาย "เมืองไทยแข็งแรง" (Healthy Thailand) ในวันที่ 18 ธันวาคม 2547 บนพื้นฐานนโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริมให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งกาย ใจ สังคม และปัญญา สามารถดำรงชีพบนพื้นฐานความพอประมาณอย่างมีเหตุผลภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีครอบครัวที่อบอุ่น มั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และช่วยเหลือเกื้อกูล มีสัมมาชีพทั่วถึง มีรายได้ มีสุขภาพแข็งแรง และอายุยืนยาว

■ พัฒนาการด้านองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมปัญหาสุรา ได้แก่

อีกด้านหนึ่งที่สำคัญของพัฒนาการในช่วงนี้ คือ พัฒนาการด้านองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อควบคุมปัญหาสุรา ได้แก่

- คณะกรรมการดำเนินการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ (คบอช.) เกิดขึ้นโดยคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 724/2546 ลงวันที่ 27 สิงหาคม 2546 (ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 29 กรกฎาคม 2546) โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของชาติ ประสานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติตามนโยบายควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล ศึกษาวิจัยหรือจัดให้มีการศึกษาวิจัย สนับสนุนหรือจัดให้มีช่องทางมีส่วนร่วมของสาธารณชน

พิจารณาเสนอมาตรการหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย จัดตั้งสำนักงานควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แห่งชาติ และรณรงค์งานผลการดำเนินการของคณะกรรมการให้คณะรัฐมนตรีทราบ อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง ทำให้มีจุดเริ่มต้นของการบูรณาการการทำงานขององค์กรต่าง ๆ ของประเทศอย่างมีเอกภาพ หากกลไกนี้ทำงานจริงจัง ต่อเนื่อง จะเป็นแกนหลักสำคัญระดับชาติในการดำเนินการเพื่อควบคุม ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสุราต่อไปในอนาคต

- อีกทั้ง สสส. ยังสนับสนุนให้เกิดองค์กรที่ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาสุราอีก 3 องค์กร ได้แก่
 1. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) โดยความร่วมมือของกรมสุขภาพจิตและสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำหน้าที่วิจัยและจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการดำเนินการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุรากลุ่มขึ้นเมื่อ 1 กันยายน 2547
 2. แผนงานนโยบายสาธารณะเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้การดำเนินการของมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ทำหน้าที่จัดกระบวนการสื่อสารนโยบายสาธารณะต่อสาธารณชน สื่อมวลชนและฝ่ายการเมืองผ่านเวทีนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ กำเนิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2547
 3. เครือข่ายองค์กรงดเหล้า กำเนิดขึ้นเมื่อปี 2546 โดยครั้งแรกมีองค์กรกว่า 50 องค์กร ร่วมทำกิจกรรม "รณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกกระแสสังคมให้ตระหนักถึงโทษภัยของสุราและเชิญชวนประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการรณรงค์ ในปี พ.ศ. 2547 มีองค์กรเข้าร่วมงานกว่า 150 องค์กร

□ ก้าวต่อไปของนโยบายควบคุมปัญหาสุราของประเทศไทย ได้แก่

- (1) การส่งเสริมความเข้มแข็งของการบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ในการควบคุมปัญหาสุราที่ประเทศไทยมีอยู่แล้วดังกล่าวข้างต้น
- (2) การออกกฎหมายและมาตรการเพื่อควบคุมปัญหาสุราเพิ่มเติม ได้แก่
 - มาตรการทางภาษีเพื่อลดการบริโภคสุรา
 - มาตรการจำกัดความหนาแน่นของร้านจำหน่าย (Quota) และการจำกัดพื้นที่ที่จำหน่ายได้ (Zoning)
 - มาตรการห้ามโฆษณาโดยสิ้นเชิง (Total Ban) หรือมาตรการโฆษณาตอบโต้การเชิญชวนการบริโภคสุราโดยตรง (Counter Advertisement)
 - มาตรการควบคุมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่สนับสนุนการบริโภคสุราของเยาวชนโดยตรง (เช่น การควบคุมบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็ก ราคาถูกที่กลุ่มเป้าหมายเยาวชนหาซื้อได้ง่าย หรือการควบคุมผลิตภัณฑ์สุราพร้อมดื่ม (Ready to Drink) ที่สร้างความสะดวกให้กับกลุ่มเป้าหมายจนเกินวิจาร์ณญาณของเด็กเยาวชนที่จะเห็นโทษพิษภัยเพียงพอ) รวมถึงการนำธุรกิจสุราออกจากกรอบการค้าเสรี เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สุราซึ่งมีอันตรายต่อสุขภาพและสังคมไม่สามารถอาศัยประโยชน์จากการลดภาษีศุลกากรตามข้อตกลงการค้าเสรี อันจะทำให้ราคาสุราของประเทศคู่ค้าทั้งสองฝ่ายถูกจนเป็นเหตุให้การบริโภคสุราเพิ่มขึ้น เป็นต้น

การดำเนินการต่าง ๆ เหล่านี้ก็เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีสุขภาพดี

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 36 (พ.ศ.2504) ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493
การกำหนดมาตรการและแผนงานโครงการเพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางถนน
หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุต ที่ นร0504/ว203 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2546
ข้อเสนอมาตรการเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1 ตุลาคม 2547 โดย นายจาตุรนต์ ฉายแสง รองนายกรัฐมนตรี
ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน
คำประกาศนโยบายและเป้าหมาย "เมืองไทยแข็งแรง" ประกาศ ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2547
คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ 724 / 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ
ประกาศกรมประชาสัมพันธ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเครื่องดื่มที่ผสมกาเฟอีน
ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2546
ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่อง มาตรฐานสุรา ประกาศ ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547
ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ.2543
ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2544 (ฉบับที่ 3)
ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารงานสุรา พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 4)
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 280 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515
ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 253 ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515
ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 327 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515
พ.ร.บ.ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546
พระไพศาล วิสาโล. ประวัติศาสตร์การบริโภคสุราในประเทศไทย.
พระราชกำหนดสุรา พ.ศ. 2501
พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ.2544
พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535 และบทกำหนดโทษ
พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541
พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535
พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469
พระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546
พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509
พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493
หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. 0505/10816 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2546.
แจ้งผลคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการดำเนินการตามคณะรัฐมนตรีเรื่อง สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ศูนย์วิจัยพิษสุรา

00002240

CAS

Center for Alcohol Studies

Center for Alcohol Studies 6-10/101, (Srinakharinwirot University), Bangkok, Thailand 10400

www.cas.or.th

ศูนย์วิจัยพิษสุรา 6-10/101 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) กรุงเทพมหานคร 10400

